

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 411/2017
30.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгољуба Мартиновића и Горана Кљајића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 33/15 од 19.09.2016. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1608/16 од 12.01.2017. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2017. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгољуба Мартиновића, па се само у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о казни **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Зрењанину К 33/15 од 19.09.2016. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1608/16 од 12.01.2017. године, тако што Врховни касациони суд кривична дела за која је окривљени АА правноснажном пресудом оглашен кривим и то: кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ применом одредбе члана 61. ст. 1. и 5. КЗ правно квалификује као једно продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ за које га **ОСУЂУЈЕ** применом чл. 56. и 57. КЗ на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и на новчану казну у износу од 400.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности ове пресуде, а уколико окривљени у остављеном року не плати новчану казну суд ће исту извршити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим што казна затвора не може бити дужа од шест месеци, док у непреиначеном делу правноснажне пресуде остају неизмењене.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Кљајића поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 33/15 од 19.09.2016. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1608/16 од 12.01.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К 33/15 од 19.09.2016. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 динара па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године, која се има извршити у просторијама у којима осуђени станује и то у ..., у улици ... уз примену мере електронског надзора и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде. Том пресудом одређено је да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању од преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора. Уколико окривљени новчану казну не буде платио у року од три месеца, суд ће исту извршити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим што казна затвора не може бити дужа од шест месеци. Истом пресудом на основу одредбе члана 258. став 4. ЗКП досуђен је имовинскоправни захтев оштећеном ПП "ББ" из ... у висини од 1.110.189,75 динара, па је окривљени обавезан на основу одредбе чл. 91. и 92. КЗ да оштећеном исплати досуђени износ у року од једне године од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. Том пресудом на основу члана 258. став 4. ЗКП 33 "ВВ" из ... упућен је да евентуални имовинскоправни захтев оствари у посебном поступку. Поред тога, окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 5.000,00 динара а на име трошкова кривичног поступка износ од 32.922,32 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1608/16 од 12.01.2017. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Зрењанину преиначена је пресуда Основног суда у Зрењанину К 33/15 од 19.09.2016. године и то само у погледу одлуке о казни, тако што је окривљеном АА због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ утврђена казна затвора у трајању од једне године и новчана казна у износу од 200.000,00 динара, а за кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ му је утврдио казну затвора у трајању од две године и новчана казна у износу од 400.000,00 динара, а за која кривична дела је првостепеном пресудом оглашен кривим, па је применом одредбе члана 60. став 2. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и три месеца и новчану казну у износу од 600.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљени не плати новчану казну у остављеном року, суд ће исту извршити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци, док је жалба браниоца окривљеног АА одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Драгољуб Мартиновић, због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП у вези члана 439. тачка 2) ЗКП, а како то произилази из садржине захтева, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног огласити кривим да је извршио једно продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ;

-бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Кљајић, због повреде закона из члана 485. став 1. тач. 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев као основан усвоји и да сагласно одредби члана 491. став 1. тач. 1. и 2. ЗКП утврди да је повређен закон на штету окривљеног.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа сходно одредби члана 490. ЗКП, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима нашао:

-да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгољуба Мартиновића основан, а да је захтев за заштиту законитости браниоца овог окривљеног, адвоката Горана Кљајића, недозвољен.

По оцени Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгољуба Мартиновића указује да је суд правноснажним пресудама повредио кривични закон на штету окривљеног из члана 439. тачка 2) ЗКП на тај начин што два кривична дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим није правно квалификовао као једно продужено кривично дело преваре из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. ст. 1. и 5. КЗ.

Наиме, одредбом члана 61. став 1. КЗ прописано је да продужено кривично дело чини више истих или истоврсних кривичних дела учињених у временској повезаности од стране истог учиниоца која представљају целину због постојања најмање две од следећих околности: истоветности оштећеног, истоветности предмета дела, коришћење исте ситуације или истог трајног односа, јединства места или простора извршења дела или јединственог умишљаја учиниоца.

Одредбом члана 61. став 5. КЗ прописано је да ако продужено кривично дело обухвата кривична дела чије је битно обележје одређени новчани износ, сматраће се да је

продуженим кривичним делом остварен збир износа остварених појединачним делима уколико је то обухваћено јединственим умишљајем учиниоца.

Из тачке 1. изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ које је учинио на тај начин што је у временском периоду од 05.10.2011. до 31.08.2012. године... лажним приказивањем чињеница довео другог у заблуду и тиме га навео да на штету туђе имовине нешто учини..., тако што је усмено договорио пословну сарадњу са представником оштећеног о куповини репроматеријала за пољопривредну производњу..., коју преузету робу није платио.

Поред тога, из изреке под тачком 2. правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА оглашен кривим да је у временском периоду од 28.02.2009. до 16.02.2011. године починио кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ на тај начин што је усмено договорио пословну сарадњу са представником оштећеног о преузимању репроматеријала за пољопривредну производњу који је и преузео, а исти није платио.

Следствено изнетом, по оцени Врховног касационог суда, окривљени АА је у критичном периоду извршио једно продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ, обзиром да је збир износа остварених појединачним делима 3.079.112,75 динара, дакле, прелази износ од 1.500.000,00 динара, а окривљени је два истоврсна кривична дела извршио у временској повезаности и то прво кривично дело у временском периоду од 05.10.2011. до 31.08.2012. године, а друго кривично дело у периоду од 28.02.2009. до 06.02.2011. године, која кривична дела представљају целину због истоветности предмета дела – новца, коришћења исте ситуације – склапања усменог договора о пословној сарадњи са оштећенима која се односи на куповину репроматеријала за пољопривредну производњу и постојања јединственог умишљаја којим су обухваћене све појединачне радње окривљеног које су ушле у оквир његове противправне делатности, а што произилази из начина извршења оба кривична дела у питању учињених у намери прибављана себи противправне имовинске користи.

Стога је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгољуба Мартиновића и преиначио наведене правноснажне пресуде у погледу правне квалификације дела и одлуке о казни, тако што је кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ описано под тачком 1. изреке правноснажне пресуде и кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ описаног под тачком 2. изреке правноснажне пресуде правно квалификовао као једно продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. став 1. и став 5. КЗ.

Одлучујући о кривично-правној санкцији, с обзиром на измењену правну квалификацију кривичног дела, Врховни касациони суд је окривљеног осудио на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и на новчану казну у износу од 400.000,00 динара, дакле, на казну затвора у трајању краћем од законом прописаног минимума за кривично дело у питању.

При одмеравању казне, Врховни касациони суд је узео у обзир олакшавајуће околности које су правилно правноснажним пресудама утврђене и оцењене на страни окривљеног сходно одредбама чл. 56. и 57. КЗ, а која се односе на то да је окривљени лице релативно млађе животне доби, да је исти породичан и отац двоје малолетне деце, да је радно опредељен, његове материјалне прилике, да раније није осуђиван и да се пред судом коректно држао, а у одсуству отежавајућих околности.

По оцени Врховног касационог суда овако одмерена казна затвора окривљеном у трајању од једне године и шест месеци и новчана казна у износу од 400.000,00 динара сразмерна је степену кривице окривљеног и нужна да изрази друштвену осуду за кривично дело у питању, али и довољна за остварење члана 42. КЗ прописане сврхе кажњавања.

Руковођен изнетим разлозима, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци под I ове пресуде.

Поред тога, бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Кљајић у поднетом захтеву као разлог подношења истог наводи повреду закона у смислу одредбе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, коју не опредељује навођењем конкретне повреде одредаба ЗКП у смислу члана 485. став 4. ЗКП, док у образложењу захтева наводи да изведени докази не пружају основ за закључак да је окривљени предузео инкриминисане кривично-правне радње у питању за које је оглашен кривим указивањем да на страни истог није постојала намера да оштећене доведе у заблуду и да на тај начин истима нанесе материјалну штету и себи прибави противправну имовинску корист.

По оцени Врховног касационог суда, изнетим наводима захтева оспорава се чињенично стање утврђено првостепеном, а потврђено другостепеном пресудом у погледу учешћа овог окривљеног у извршењу кривичних дела за које је оглашен кривим.

Наводима из захтева браниоца окривљеног адвоката Горана Кљајића да је казна на коју је окривљени осуђен несразмерна и "превисока" и да се истом не може остварити сврха кажњавања, обзиром да је суд приликом изрицања новчане казне занемарио материјалне прилике окривљеног, те да се окривљеном боравком у затвору у временском периоду на које је осуђен онемогућава да нађе адекватан начин за испуњење својих финансијских обавеза које су у вези са овим поступком, по оцени Врховног касационог суда, произилази да захтев подноси због повреде одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, као ни повреда одредбе члана 441. став 1. ЗКП на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Кљајића указује не представљају законске разлоге у оквиру повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Кљајића оценио недозвољеним.

Руковођен изнетим разлoзимa, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци под II ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић